

**Ohcejoga gielda
Dárkkistanlávdegoddi**

Ohcejohka 21.5.2021

Ohcejoga gieldda váldostivrii

Ášši: árvvoštallanmuitalus jagis 2020

Gielddastivrra válljen dárkkistanlávdegotti bargun lea árvvoštallat gieldalága 121 § mielde dan, leatgo doaimmaide ja ekonomijii guoski mihttomearit, maid gielddastivra lea bidjan, ollašuvvan. Dárkkistanlávdegoddi sáhttá dahkat maiddái dárbašlaš evttohusaid, mat laktásit gieldda doaimmaide.

1. Doaimmaide ja ekonomijii guoski mihttomeriid ollašuvvan

Gieldda doaibmamuitalusas čilgejuvvo dárkilit doaimmain ja ekonomijias.

Ruhtadoallojagi rehketdoalloaloahpahus lea 624.090 € euro badjelbázalaš. Govčakeahtes vuolláibáza ii leat. Gieldda loanat leat lassánan 3858 t€. Konseardnaloanat leat lassánan 3970 t€. Loatnavuođđu lea 10.144 €/ ássi ja konseardnaloanat 11.844 €/ássi.

Vaikke gieldda ruhtadilli lea dál govttolaš buorre, de ekonomijahuvda ii liikkáge oaččo loažžat. Gieldda loatnavuođđu lea allat.

Stáhtaossodagat lassánedje 446.794 euro ja vearroboadut lassánedje 234.558 euro ovddit lagi ektui. Stáhtaossodagat váilot rehketdoalloaloahpahusas 160.608 euro danin, go rehketdoalu gárttaí giddet vuogádatlonuhemiid geažil nu árrat, ahte diehtu loahpalaš stáhtaossodagain ii lean vel boahtán.

Bušeahuttaárvalusas leat hálldahusgottiid miel meroštallojuvvon boadussuorggit, maid bušeahuttaárvalus lea váldostivrra ektui čadni boaduid ja manuid erohusa nuppiin doaibmangovču oasil. Bušeahuttaárvalusas eai lean mearkkašahti badjelmannamat.

Dárkkistanlávdegoddi lea fuolas Ohcejoga gieldda oppalašekonomijja plánemis ja hálldašeamis. Dárkkistanlávdegoddi evttoha ekonomijia-/hálldahushoavdda virggi vuodđudeami, vai hálldahusgottiid ruhtageavaheapmi šaddá čielgasabbon ja háhkanmáhttu nanosmuvvá.

Gieldarájáid rastá olli oktasašbarggu lea dárbu lasihit lagašgieddaide ja joatkit riikka rájá rastá olli oktasašbargovugiid ovddideami sihke oažžut soahpamušvuodu ala. Das galgá maiddái addit doarvái informašuvnna luohttámušolbmuide ja gieldda ássiide.

Lávdegoddi atná deatalažžan turismma ovddideamis maid dálveáiggi prográmmabálvalusfitnodatdoaimma doarjuma.

Gielda galgá ain bidjat resurssaid luondduealáhusaid (boazodoallu ja dasa laktáseaddji turisma) guovloekonomalaš váikkuhusa čielggadeapmái.

2. Gieldakonserdnii gulli servošiid doaibmama árvvoštallan

Ringinvatro dárbbasha iežas giddodatvástideaddji. Giddodatvástideaddji bargguide gullá maid fuolahit almmolaš olgolihkadánbáikkiin.

Dárkkistanlávddegoddi atná deatalažžan, ahte sadjefitnodatlágadusmálle joatkka álgá čakčat 2021 ođđasit ja dolvojuvvo lohppii lagi loahpa rádjai.

3. Eará fuomášumit gielddas ja dan hálldahusas

Sámi giellalága ollašuvvama galgá buoridit sihkkarastimiin jorgalandoaimmahaga resurssaid reahkkáma ja deattuhemiin virgeháddašeaddjiide giellalága ollašuhtima. Gielda galgá dan lassin atnit fuola das, ahte sámegiela giellabálvalusat seilot Ohcejoga gielddas. Lávddegoddi atná deatalažžan, ahte easkka ovdanbukton giellaguovddášprojeakta dahjege "giellagárdi" oččošii jierpmálaš ruhtadeami.

Dárkkistanlávddegoddi atná deatalažžan, ahte luohttámušolbmuid ja hálldahusgottiid hoavddaid rolat bisođe luhtolažžan ja buorrin. Eastaga almmuheapmi čoahkkimii oassálastimis lea luohttámušolbmo geatnegasvuoha.

Dárkkistanlávddegoddi lea fuolas lassáneaddji bargobárteloguin sihke eará virgelohpe/bargoluopmogaskavuođas.

4. Čoahkkáigeassu

Dárkkistanlávddegotti mielde dárbbashaš bálvalusaid lea sáhttán addit.

Dárkkistanlávddegoddi muittuha, ahte šielbmáárvvu badjel manni hákamiin galgá čuovvut hákkanlága.

Oktasašbarggu sierra beliiguin (ovdamearkka dihtii ovttastusat, searvvit) galgá lasihit.

Dárkkistanlávddegoddi atná miedis áššin, ahte gieldda ruđalaš dilli lea buoret go ovdalgihtii jurddašuvvui. Hálldahusgottit sáhtáshedje gaskaneaset smiehttat áššiid, mat lasihit gieldda geasuhan- ja giktalannávccaid sihkkarastin dihtii bargofámu oažžuma.

